

УДК 7.74.745.52

Валентина **Молинь**

кандидат мистецтвознавства,
доцент, завідувач кафедри
образотворчого мистецтва
Косівського інституту прикладного
та декоративного мистецтва ЛНАМ

Життя, присвячене мистецтву: пам'яті народного художника України Людмили Євгенівни Жоголь (1930-2015)

© Молинь В., 2017

<http://doi.org/10.5281/zenodo.573792>

Анотація. Стаття присвячена пам'яті, академіка Української академії архітектури Людмили Євгенівни Жоголь, яка уславилася як видатний майстер художнього текстилю, зокрема гобелена. Людмила Жоголь (Недопако) – випускниця Львівського інституту прикладного та декоративного мистецтва 1954р. Упродовж шести десятиліть плідної праці мисткині – «чарівниці художнього текстилю» – її твори з багатим спектром колористичного та композиційного розмаїття стали гордістю національної культури. Простежено потужний творчий доробок художниці, вагомий внесок досвідченого керівника та науковця Людмили Жоголь в історію мистецтва України.

Ключові слова: народний художник України, декоративне мистецтво, гобелен, персональні виставки.

Чим яскравіше день мій відгорить,
Тим більше світла до людей полине.

Ганна Чубач

Минуло вже два роки відтоді, як на вісімдесят п'ятому році життя, у світлий тиждень Христового Воскресіння, відійшла у вічність Людмила Євгенівна Жоголь (23.05.1930 – 15.04.2015), народний художник України.

Наше спілкування з Людмилою Євгенівною тривало чверть століття, від часу мого навчання в Українській академії мистецтва в Києві. Незабутніми залишилися враження від відвідин у 1990-х роках творчої майстерні Людмили Євгенівни, де народжувались нові твори славетної мисткині – «чарівниці художнього текстилю», як згодом окреслять її біографи.

Особистість народного художника України, академіка Української академії архітектури Людмили Євгенівни Жоголь блискуче поєднувала творчу активність художника, досвідченого керівника та науковця.

Ім'я Людмили Жоголь золотими літерами вписане в історію сучасного мистецтва України. Саме вона першою в Україні ввела гобелен і декоративні тканини в громадські інтер'єри, надавши їм національного колориту. Творчість Людмили Жоголь розвиває традиції класичного гобелена, надихається перлинами народного мистецтва, є неодномінною та вагомою часткою національної культури України.

Щодо адміністративної роботи варто згадати, що Л. Жоголь була старшим науковим співробітником Академії архітектури УРСР, дванадцять років очолювала відділ інтер'єру та обладнання громадських і житлових споруд Київського зонального науково-дослідного інституту експериментального проектування житлових і громадських споруд. Л.Є. Жоголь – член правління Спілки художників України (1968–1988), член комісії декоративно-ужиткового мистецтва Спілки художників СРСР, член правління Спілки художників СРСР (1975–1988). Від 1991 року – член правління Українського фонду культури, від 1994 – член-кореспондент Академії архітектури України, а від 2000 – академік Академії архітектури України.

Найбільшою заслугою в плані наукової роботи (кандидат мистецтвознавства від 1965 р.) є видані монографії та книги Людмили Жоголь «Тканини в інтер'єрі» (1968), «Декоративне мистецтво в інтер'єрі житла» (1973), «Декоративное искусство в интерьерах общественных зданий» (1978), понад сотня аналітичних мистецтвознавчих статей у фахових виданнях і періодиці. Вона керувала дипломними роботами студентів, неодноразово була опонентом на захистах дисертаційних робіт здобувачів наукового ступеня кандидата мистецтвознавства в Києві, Львові, Івано-Франківську. Упродовж 2009–2015 рр.

Людмила Євгенівна працювала на посаді завідувача кафедри художнього текстилю Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені М. Бойчука.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Серед публікацій про Л. Жоголь як визначного майстра гобелена, персональні виставки її творів в Україні та за кордоном у різні періоди творчості художниці назвемо таких авторів: В. Андрияшко, Н. Велігоцька, Л. Гура, Ю. Іванченко, Т. Кара-Васильєва, В. Качкан, В. Мельниченко, А. Попова, Т. Придатко, О. Ріпко, О. Роготченко, О. Сом-Сердюкова, З. Чегусова, О. Чорнобривцева, Д. Янко.

На сьогодні найбільш повним дослідженням творчості неповторної особистості Л. Жоголь є книга «Людмила Жоголь. Чарівниця художнього текстилю» [1], яку підготували поважні мистецтвознавці Тетяна Кара-Васильєва, Зоя Чегусова, Тамара Придатко.

2014 року вийшло друком літературно-художнє видання авторства Л. Жоголь «А наостанку я скажу...» [2] – так назвала автор свою щиросердну оповідь про власний великий життєвий і творчий шлях. Сімнадцять автобіографічних і мистецтвознавчих екскурсів (зокрема «Я народилась серед квітів», «Пізнання мистецтва», «І науковець, і художник», «Захист дисертації», «Дві ниви творчості», «Сходинка за сходинкою», «Тільки творчість», «Краще раз побачити», «Мої друзі, колеги, добрі знайомі», «Останні сходинки») складають літопис життя і творчості, засвідчують, що творче життя Л. Жоголь – митця, науковця, керівника, педагога, дослідника – було складним і багатоманітним. Усе життя вона прагнула добре робити свою справу. Завершує текстову частину видання словами Г. Чубач «Чим яскравіше день мій відгорить, тим більше світла до людей полине».

Людмила Євгенівна Жоголь навчалася в Київському художньому інституті (1948–1951), а коли факультет декоративного мистецтва перевели до Львова, продовжила навчання й здобула професійну освіту у Львівському інституті прикладного та декоративного мистецтва (1951–1954).

Офіційне відкриття у Львові 1946 року вищого художнього навчального закладу «було зумовлене потребою України у висококваліфікованих фахівцях декоративно-прикладно-

го та образотворчого мистецтва. Саме тому провідну роль відіграли кафедри художнього текстилю, кераміки, дерева, скульптури, живопису, що були тісно пов'язані з місцевими традиціями народної художньої творчості і, водночас, традиційно продовжували акумулювати досягнення європейської художньої освіти та мистецтва» [3, с. 3].

Згодом Л. Жоголь із вдячністю згадуватиме своїх викладачів і незабутні роки навчання на кафедрі художнього текстилю у Львівському інституті [2, с. 35-44; 4, с. 147-154]. Навчаючись у Львові, «ми не відчували ні від місцевих студентів, ні від викладачів до себе неповагу. Навпаки, відчували тепле ставлення і намагання віддати все, що вони вміли, все, що вони знали. Це були люди високої культури, доброзичливі... Нам викладали відомі художники – М. Ліщинер, Р. Сельський, П. Жолтовський, В. Манастирський, І. Севера (здобув освіту в Римі), Й. Бокшай – плеяда діячів високої Західної культури. Доповнювали цей славетний пласт викладачі з Москви та Києва – М. Бавструк, Є. Арофікін, Г. Бельтюкова, І. Гуторов, Г. Леонов» [4, с. 149].

Людмила Жоголь упродовж шести десятиліть плідно працювала творчо й уславилася як видатний майстер художнього текстилю не лише в Україні, а й далеко за її межами. Мистецтвознавці відзначають, що в її гобеленах «легко впізнається такий звучний – суто “жоголівський” колорит і така прикметна для художниці побудова композиції, де дерева, квіти й трави складають нерозривне та нероздільне гармонійне ціле» [5, с. 230].

Мета статті – на основі опрацьованого матеріалу простежити потужний творчий доробок народного художника України, досвідченого керівника та науковця Людмили Євгенівни Жоголь, її вагомий внесок в історію мистецтва України.

Мабуть, у житті кожної людини немає нічого випадкового. На життєвому шляху окремі зустрічі й знайомства певним чином змінюють напрям, хід і розвиток подій. Я вдячна долі за щастя познайомитися із цією величною жінкою, шляхетною й толерантною, енергійною і рішучою, широю та доброзичливою людиною, яка завжди могла дати мудру пораду, підтримати морально й допомогти конкретною справою. Окремі штрихи-спогади про Людмилу Євгенівну стануть доповненням до цілісного портрета мисткині.

Виклад основного матеріалу. Людмила Євгенівна Жоголь – лауреат Премії «Жінка III тисячоліття», Премії імені Катерини Білокур, нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня, орденом княгині Ольги II ступеня. За творчу активність мисткиня нагороджена бронзовою медаллю ВДНГ СРСР, срібною медаллю Академії мистецтв України, дипломом Академії мистецтв СРСР, дипломами Спільки архітекторів СРСР, Спільки художників СРСР, Академії архітектури України, Національної спілки художників України, Першої російської триєнале сучасного гобелена в Москві, грамотою Верховної Ради України.

Упродовж десятиліть плідної праці Л. Жоголь проектувала й створювала в матеріалі декоративні тканини різного призначення (вибивні тканини, порт'єри, завіси, скатертини, килими, верети, ліжники, гобелени). Твори художниці з успіхом експонувалися на престижних виставках в Україні й за кордоном – у Чехословаччині, Канаді, Франції, Італії, Югославії, Бельгії, Великобританії, Португалії, Швеції, Німеччині, Фінляндії, Монголії, Китаї, Польщі, Ірані, Норвегії, Македонії, Греції, Росії, Вірменії, Білорусі [9, с. 42].

Людмила Євгенівна влаштувала тридцять п'ять персональних виставок. За період 1978–2013 рр. в Україні персональні виставки гобеленів Л. Жоголь експонувалися в Києві – у Національній Спільці художників України, Українському фонді культури, Національному музеї українського народного декоративного мистецтва, Кабінеті Міністрів України, Фонді сприяння розвитку мистецтва, меморіальному комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років», Національному банку України, Музеї видатних діячів української культури, бібліотеці Міністерства охорони здоров'я України, у Спільці художників у Львові, Дніпропетровську, Запоріжжі, Миколаєві, краєзнавчому музеї в Тернополі, музеї західного мистецтва в Одесі та картинній галереї в Ізмаїлі.

Першою персональною виставкою художниці поза межами України була виставка у Вірменії (Єреван, 1978), а згодом – у Спільці художників Азербайджану (Баку, 1987), центрі мистецтв у Білорусі (Мінськ, 1988), Об'єднаних Арабських Еміратах (Абу-Дабі, Дубаї, 1995), Греції (Афіни, 1996), культурних центрах Македонії (Скоп'є, 2000), Росії (Москва, 2002, 2005, 2009), Норвегії (Ставангер, 2003), інформаційно-культурному центрі України у Франції (Париж, 2009).

Як уже згадувалося, найповнішим дослідженням багатогранної діяльності Л. Жоголь є книга «Людмила Жоголь. Чарівниця художнього текстилю» (2008) [1].

Заслужений діяч мистецтв України Тамара Олександрівна Придатко підготувала розділ «На шляху творчих звершень (1930–1985)», у якому наголошує на неповторності й самобутності таланту Людмили Жоголь, що є взірцем яскравих творчих індивідуальностей, які розквітли в 1970–1980 рр. У її творчості немає ні запозичень, ні ремінісценцій. Вона йде своїм, властивим тільки їй шляхом, спираючись на традиції українського народного мистецтва й досягнення класичного європейського гобелена. «Кожний елемент вона відпрацьовує, доводячи до високої досконалості, не тільки тому, що прагне загальної довершеності твору, а й тому, що вважає: все в земному світі достойне уваги, навіть найменша квіточка, найтонша травинка. Її твори лірично-пронизливі, а рідна земля в них ніжно опоетизована» [4, с. 137].

Назвімо хоча б кілька гобеленів великих розмірів, виконаних технікою ручного ткання, у яких кожний сантиметр ткані площини ретельно пропрацьований – «Земле моя, всеплодюча мати» (1979, 200×300), «Рідні простори» (1982, 360×420), «Болдинська осінь» (1983, 200×300), «Цвітіння землі» (1980, 350×240), «Цвітіння» (1980, 800×490), «Стельмахові роси» (1981, 200×300), «Квітка сонця» (1984, 200×200), гобелен-триптих «Хай буде травень» (1985, 100×100 кожна частина), гобелен-триптих «Як не любити таку землю!» (1986, 200×200, 200×140). Усі гобелени художниці за її картонами виткали майстрині з Решетилівки, що на Полтавщині.

Працюючи над великими монументальними творами, Л. Жоголь не полишає роботи над декоративними тканинами, створює серію батиків – «Сірі крила», «Птахи», «Квіти», «Натюрморт», «Червоним по білому» – унікальні речі, в яких виявився хист художниці в такій складній техніці як ручний розпис. Низка ліжників – «Помаранчеві ромби», «Сірі смуги», «Сумні роздуми», «Осінь Карпат» – це не просто декоративні речі. Кожний твір сповнений певного настрою, викликає оптимістичний стан душі або смуток.

Один із розділів книги про Л. Жоголь під назвою «Буяння щедрого таланту (1986–2008)» підготувала кандидат мистецтвознавства, лауреат Державної премії імені Шевченка Зоя

Анатоліївна Чегусова [1, с. 139-238]. Автор розкриває певні зміни у творчості художниці означеного періоду. Л. Жоголь продовжує втілювати свої задуми в нових гобеленах, сценічних шовкових завісах для інтер'єрів громадських споруд і паралельно працює – яскраво, образно, самобутньо – над тематичними циклами, які умовно можна назвати так: «Пори року», «Київ», «Чорнобильська трагедія», «Квіти».

Особливо варто відзначити гобелени мисткині, присвячені рідному місту: «Золоті пагорби Києва» (2000) в інтер'єрі Кабінету Міністрів України, «Київ весняний» (2004) в інтер'єрі Будинку прийомів Кабінету Міністрів України, «Осінній Київ» (1988) в інтер'єрі готелю «Національний» у Києві. 1975 року гобеленом «Улюблене місто» започаткована серія «Київська сюїта», яку згодом поповнили гобелени «Київ – вічно молодий», «Київ зимовий» (1982), триптих «Ода Києву» (1983), «Салют Києву» (1983), «Київ був, Київ є, Київ буде» (1989).

Розгляд наукового й публіцистичного доробку Л. Жоголь ґрунтовно проаналізовано в розділі «Мистецтвознавчий доробок», який підготувала доктор мистецтвознавства Тетяна Валеріївна Кара-Васильєва [1, с. 239-255]. Поєднання двох річищ – творення унікальних виробів ткацтва й аналітичне дослідження того чи іншого явища мистецтва, його історії, сучасного стану, перспективи розвитку для Людмили Євгенівни було цілком органічним. Саме навчаючись в аспірантурі Академії архітектури УРСР (1954–1957), Людмила Євгенівна поринула в стихію народного мистецтва.

Ще будучи студенткою Львівського інституту декоративно-прикладного мистецтва, Людмила Євгенівна часто подорожує Карпатами, знайомиться з народними майстрами й колекціонерами. У Косові вона познайомилася з подружжям Євгена та Зої Сагайдачних, які невтомно ходили по горах і за невеликі гроші купували зразки народного мистецтва. Євген Якович робив замальовки одягу, гуцульських кахляних печей, інтер'єрів. Він зібрав зразки одягу, вишивок, кераміки, виробів з металу, дерева й шкіри, що лягли в основу фондів музею народного мистецтва та побуту Гуцульщини в Косові.

Згодом у своїх спогадах Л. Жоголь напише: «Карпати – це одна з двох нив, де проростала моя творчість... Вперше відвідала цей край 1955 року» [2, с. 76]. Далі зауважує: «...я постійно їздила

до Косова, як до Мекки. Пішки ходила від села до села. Знайомилася з народними майстрами, досліджувала їхню творчість, вчилася в них ставлення до мистецтва, до життя» [2, с. 79].

Наприкінці п'ятдесятих років мисткиня брала участь у експедиціях Академії архітектури, зокрема на Буковину, Закарпаття й Прикарпаття. Дедалі більше захоплювалася мінливими краєвидами, а ще більше – талановитими людьми. 1960 року майстри артлі ім. Т. Шевченка в Косові виконували два килими (ворсовий і гладкого ткання), два ліжники й дві верети за ескізами Л. Жоголь. Проекти цих творчих робіт здобули перші премії на конкурсі інтер'єрів житла, що проводилася Спілка архітекторів України. Килими були великих розмірів, тому їх ткали одразу кілька майстринь. Верети виконували косівські ткачі-брати Іван та Ілько Бовичі.

Під час творчих відряджень до Косова Людмила Євгенівна познайомилася з усіма братами Бовичами та їхніми родинами. Згодом у будинку старшого брата Ілька та його дружини Ганнусі Людмила Євгенівна із сім'єю влітку відпочивала декілька років поспіль. І через довгих сорок років з теплом згадувала Людмила Євгенівна привітних господарів-Бовичів, здоровий сон на горищі в найсолодших пахощах різнотрав'я.

Майже щороку буваючи в Косові, «я познайомилася з відомими майстрами вишивки, кераміки, ткацтва, різьблення та випалювання по дереву. Для мене Косів, Шешори, Космач, Бабин, Річка, Яворів, Жаб'є – це своєрідні музеї, школи, де я навчалася високому стилю, який проглядав в усьому – від окремих творів народних майстрів до рис побуту різних сіл з їхніми ансамблями інтер'єрів і будівель, органічно вписаних у природу. При цьому кожне село вирізнялося з-поміж інших своєю колірною мистецькою палітрою. Мені випала щаслива нагода доторкнутися й до унікальних за колоритом місцевих звичаїв та обрядів», – згадувала Людмила Євгенівна [2, с. 76]. Під час поїздок у сімдесятих роках особливо колоритним запам'ятався весільний обряд у селі Бабин, який відбувався за всіма давніми традиціями Гуцульщини.

З яким захопленням розповідала художниця про зустрічі й знайомства з талановитими майстрами народного мистецтва Гуцульщини Володимиром Гузом, Ганною Герасимович, Іваном Балагураком, братами-різьбярями Гавришами з Косова, Іва-

ном Грималюком і Василем Тонюком з Річки, родинами різьбярів Корпанюків і Шкрібляків з Яворова, Ганною Василяшук із Шешор, Ганною Вінтоняк з Космача. Тема «Л. Жоголь і народне мистецтво Гуцульщини та його майстри» в майбутньому потребує ширшого висвітлення. Ми лише побіжно зауважимо, що багато із згаданих гуцульських майстрів за її сприяння та підтримки отримали державні нагороди та стипендії.

Приїжджаючи на Гуцульщину впродовж кількох років (2002, 2006, 2007, 2008, 2010, 2012), під час проведення XII Міжнародного гуцульського фестивалю у Косові, наукових конференцій і захистів дипломних робіт у Косівському інституті прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ, презентацій видань чи відкриття виставок у Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття в Коломиї, Косівському музеї народного мистецтва та побуту Гуцульщини, Косівській регіональній організації Національної спілки художників України, Людмила Євгенівна цікавилася проблемами, за можливості допомагала в їх вирішенні, викладала міркування в публікаціях [10; 2, с. 73-85]. Зокрема, з легкої руки Людмили Євгенівни, яка надала рекомендації до вступу, членами Національної спілки художників України стали косів'яни – живописець Анатолій Калитко (2002), мистецтвознавець Валентина Молинь (2005). Високо оцінивши талант і наполегливу працю художника Анатолія Калитка, надзвичайно скромної людини, Л. Жоголь посприяла в організації персональних виставок його творів у Центральному Будинку художників НСХУ та Українському фонді культури (Київ, 2007), Культурному центрі України в Москві (2008). У передмові її до видання «Мелодія живопису Анатолія Калитка» (2012) йдеться: «Відверто кажучи, я відкрила його, як митця, у 2002 році, коли у Косові проходив XII Міжнародний гуцульський фестиваль. У ці дні відбулося відкриття персональної виставки Анатолія Миколайовича. Виставка була вже не перша, і коли я дізналася, що він досі не є членом Національної спілки художників України (вражаюча скромність), я на виставці написала йому рекомендацію до спілки. І не помилилась» [8, с. 7]. Художник виправдав високу оцінку й довіру, улаштував понад двадцять персональних виставок, удостоєний почесного звання «заслужений художник України» (2013).

Про незмінне ставлення й повагу до народного мистецтва Гуцульщини свідчать записи в книзі відгуків музею Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ: «Вже 56 років кохаю Ваш ВУЗ, Ваше високе мистецтво! Воно мене надихало всі роки. І я щось зробила завдяки Вашим чарівним майстрам! Ціную кожний твір Гуцульщини. З любов'ю і пошаною до всього Вашого – Нашого Роду мистецтва! Л. Жоголь, академік Української академії архітектури, народний художник України» [9].

Гуцульщина вабила її все життя. Людмила Євгенівна, незважаючи на зайнятість і стан здоров'я, вибирала час, щоб улітку на кілька днів приїхати на Гуцульщину, подихати цілющим карпатським повітрям, набратися сил, відвідати давніх добрих друзів і згадати тих, хто відійшов у вічність.

Найсвітліші спогади залишилися про Василя Ілліча Касіяна (1896-1976), з яким, як розповідала Людмила Євгенівна, дружили від 1964 року до останніх днів його життя. А познайомилися вони на захисті її дисертації в Академії мистецтв СРСР у Москві, де В. Касіян був членом ученої ради. Спогадами про визначного художника-графіка Л. Жоголь поділилася в художньо-меморіальному музеї Василя Касіяна в Снятині 2006 року й зробила лаконічний запис у книзі відгуків: «Щаслива, що зустрілась з Василем Касіяном, творчість якого ціную. Пам'ятаю його я яскравою людиною, чуйною і завжди люблячою молодь» [10].

Іншим важливим осередком для художниці була Решетилівка, що на Полтавщині. Згадуючи, Л. Жоголь зауважує: «За більш як сорок років (від 1967 року) решетилівські майстри-ні-килимарниці виткали понад 300 творів за моїми ескізами – і маленьких (80×100), і дуже великих – 1000×1500 (завіса для Київського театру юного глядача), 400×800 – гобелени для конференц-залу Президії НАНУ, для столичних готелів “Русь”, “Київ”, одеського “Чорне море”... Були повтори, але обов'язково з доповненнями чи змінами» [5, с. 89].

Переважна більшість творів з виставок Мисткині були закуплені Міністерством культури України, значна частина зберігається за кордоном.

Восени 2015 р. у виставкових залах «Хлібні», що на території Національного заповідника «Софія Київська», презентували арт-проект під назвою «Людмила Жоголь і український

гобелен. До 85-річчя з дня народження», присвячений мистецтву українського гобелена другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Серцевиною експозиції стали гобелени Л. Жоголь.

Голова Українського фонду культури Борис Олійник характеризує Людмилу Жоголь як «особистість виняткової духовної шляхетності», а творчість «цього істинного Майстра – це ціла сторінка в історії жанру, що з повним правом претендує на неперобутність. А коли зважити, що, взявши з глибини віків народу суто побутову творчість, Л. Жоголь вивела її на достеменний і самодостатній професійний рівень світових зразків видатних художників, то це вже з рівні творчому подвигу!» [1, с. 10].

Висновки. Гобелени Л. Жоголь стали класикою нашої національної культури, ім'я мисткині вписане золотими літерами в історію сучасного мистецтва України й добре відоме далеко за її межами. Твори художниці – це поетична розповідь про красу української землі, її щедрість і багатство, про любов до своєї Батьківщини. Її гобелени – це ліричні монологи, сповідь душі, душі щедрої та щирої, яка змогла проникнутись магією квітів, красою навколишньої природи й висловити глибоке філософське осмислення її суті.

Творчість Л. Жоголь нікого не залишає байдужим. Її гобелени «вражають артистизмом виконання і бездоганним професіоналізмом» [11, с. 382].

Завершуючи статтю-присвяту, варто навести рядки поезії Світлани Макаревської, автора поетичної збірки «Було і буде» [15], до ілюстрації якої найкраще підійшли репродукції гобеленів Людмили Жоголь:

Вирує час, пульсує мить
у розмаїтті квіту –
тут в кожній рисочці бринить
замилування світом:
в калини китицях рясних,
у дощовій краплині,
у тім, як зашарівся сніг
від жару горобини,
у тім, як шелестить трава,
у журавлинім злеті...
Тепло душі, краса жива –
Людмила планета!

Відійшовши в інший світ, Мисткиня залишила твори – свідчення багатогранного й плідного життя – життя, присвяченого мистецтву.

Упродовж всього творчого життя Людмила Жоголь вкланялася мистецтву і тільки йому – безроздільно, нестримно, безупинно.

1. Людмила Жоголь: Чарівниця художнього текстилю / З. А. Чегусова, Т. В. Кара-Васильєва, Т. О. Придатко. – К. : Либідь, 2008. – 264 с.
2. Жоголь Л.Є.«А наостанку я скажу...» / Л. Є. Жоголь. – К. : Либідь, 2014. – 248 с. : іл.
3. Бокотей А. Львівській національній академії мистецтв – 60 / А. Бокотей // Вісник Львівської національної академії мистецтв. – Львів : ЛНАМ. – 2006. – Випуск 17. – С. 3-5.
4. Жоголь (Недопако) Л. Ми були третіми (випускники 1954 року) /Л.Жоголь // Вісник Львівської національної академії мистецтв. – Львів : ЛНАМ. – 2006. – Випуск 17. – С. 147-154.
5. Людмила Жоголь. Гобелен : каталог творів. – К., 2005. – 48 с. : іл.
6. Чегусова З. Полістилізм у професіональному мистецтві / З. Чегусова // Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю» / Т. Кара-Васильєва, З. Чегусова. – К. : Либідь, 2005. – С. 189-272.
7. Жоголь Л. Диплом – молитва / Л. Жоголь // Образотворче мистецтво. – 2008. – № 1. – С. 108-109.
8. Молинь В., П'ясецька В. Мелодія живопису Анатолія Калитка / В. Молинь, В. П'ясецька. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 128 с. : іл.
9. Жоголь Л. Запис у книзі відгуків і вражень музею Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв. – 7 вересня 2010 р.
10. Жоголь Л. Запис у книзі відгуків і вражень Художньо-меморіального музею Василя Касіяна у Снятині. – 29 серпня 2006 р.
11. Чегусова З. Мистецтво, що змушує хвилюватися / З. Чегусова // Мистецтвознавство України. Збірник наукових праць. – К. : Київ, 2001. – Випуск 2. – С. 381-383.
12. Макаревська С. Було і буде: Поезії / Передмова П. Москаленка. – К. : Транспорт України, 2002. – 160 с. : іл.

ANNOTATION

Valentyna Molyn. To Commemorate Liudmyla Yevhenivna Zhohol, a Folk Artist of Ukraine (1930–2015). The article is dedicated to commemoration of Liudmyla Yevhenivna Zhohol (1930–2015), a folk artist of Ukraine, the academic of the Ukrainian Academy of Architecture. She is a renowned master of artistic textile, tapestry in particular. Liudmyla Zhohol (Nedopako) is Lviv Institute of Applied and Decorative Arts alumnus of 1954. Over sixty years of her fruitful labor, the works of the artist, 'a fairy of artistic textile', rich in color and composition diversity, became the pride of the national culture. The author traces enormous creative achievements of the artist and considerable contribution of Liudmyla Zhohol, an experienced manager and researcher, to the history of art of Ukraine.

Keywords: Liudmyla Zhohol, folk artist of Ukraine, decorative art, tapestry, personal exhibitions.

АННОТАЦИЯ

Валентина Молинь. Жизнь, посвященная искусству. Памяти народного художника Украины Людмилы Євгениевны Жоголь (1930–2015). Статья посвящена памяти академика Украинской академии архитектуры Людмилы Євгениевны Жоголь, которая прославилась как выдающийся мастер художественного текстиля, в частности гобелена. Людмила Жоголь (Недопако) – выпускница Львовского института прикладного и декоративного искусства 1954 года. На протяжении шести десятилетий плодотворного труда мастера – «чародейки художественного текстиля» – ее изделия с богатым спектром колористического и композиционного разнообразия стали гордостью национальной культуры. Прослежены важнейшие творческие достижения художницы, значительный вклад опытного руководителя и научного сотрудника Людмилы Жоголь в историю искусства Украины.

Ключевые слова: народный художник Украины, декоративное искусство, гобелен, персональные выставки.

1. Л. Жоголь (фото автора);

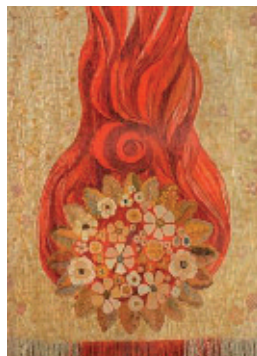
2. Гобелен «Моя квітка – будяк», 1998;

3. Гобелен «Золоті пагорби Києва», 2000;

4. Гобелен «Вічний вогонь», 1975;

5. Гобелен «Земле моя, всеплодюча мати», 1979;